

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

A.- ΚΕΙΜΕΝΟ

Η αγάπη του Αλεξάνδρου

για τον Βουκεφάλα ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

copyright © 2005- 2006

Ἴνα δε ἡ μάχη συνέβη καὶ ἐνθεν ὄρμηθεις
ἐπέρασεν τὸν Ὑδάσπην ποταμὸν πόλεις
ἐκτίσεν Ἀλέξανδρος. Καὶ τὴν μὲν Νίκαιαν
τῆς νίκης τῆς κατ' Ἰνδῶν ἐπωνυμιον ὠνόμασε,
τὴν δε Βουκεφάλαν ἐς τοῦ ἵππου τοῦ Βουκεφάλα τὴν
μνήμη, ὅς ἀπέθανεν αὐτοῦ ὑπὸ καύματος τε καὶ ἡλικίας
καματηρὸς γενόμενος, πολλὰ δε πρόσθεν
ζυγκαμῶν τε καὶ συγκινδυνεύσας Ἀλεξάνδρῳ
αναβαινόμενος τε πρὸς μόνου Ἀλεξάνδρου, ὅτι τοὺς
ἄλλους πάντας ἀπηξίου ἀμβάτας, καὶ μεγέθει μέγας καὶ
τῷ θυμῷ γενναῖος. Σημεῖον δε οἱ ἦν βοὸς κεφαλὴ ἐγκεχαραγμένη,
ἐπ' ὅτῳ καὶ τὸ ὄνομα τοῦτο λέγουσιν ὅτι ἔφερεν. οἱ δε λέγουσιν
ὅτι λευκὸν σῆμα εἶχεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, μέλας ὡς αὐτὸς, ἐς βοὸς
κεφαλὴν μάλιστα εἰκασμένον.
Αὐτὸς ὁ ἵππος ἐν τῇ Ουζίων χώρα ἀφανῆς ἐγένετο Ἀλεξάνδρῳ,
καὶ Ἀλέξανδρος προεκήρυξεν ἀνά τὴν χώραν πάντας ἀποκτενεῖν
Ουζίους, εἰ μὴ ἀπάξουσιν αὐτῷ τὸν ἵππον. Τοσῆδε γὰρ σπουδῇ
Ἀλεξάνδρῳ ἀμφ' αὐτὸν ἦν.

Β.- ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Α.-1) Πῶς πέθανε ο Βουκεφάλας?

2) Ποια ἦταν ἡ συμπεριφορά τοῦ Ἀλέξανδρου πρὸς τοὺς Ουζίους?

Να τὴ σχολιάσετε. (μονάδες 4+4)

Β.-1) Να σχηματίσετε προτάσεις με τὶς λέξεις:

Πολιούχος, πολιτιστικός, πολιτικολογῶ, πολίτευμα, αντιπολίτευση.

2) Από τὰ ρήματα **ονομάζω, κτίζω, μάχομαι**, να σχηματίσετε παράγωγα
ουσιαστικά που να δηλώνουν τὸ πρόσωπο που ενεργεῖ, ἐνέργεια, κατάσταση
καὶ ἀποτέλεσμα ἐνέργειας (μονάδες 2,5+2,5)

Γ.-1) Να βρεῖτε τὸ συντακτικὸ ρόλο τῶν υπογραμμισμένων λέξεων στὶς παρα-

κάτω προτάσεις : α) Πόλεις ἐκτίσεν Ἀλέξανδρος β) Ὁ ἵππος ἀφανῆς γίνεταί.

2) Στὴν παρακάτω πρόταση να βρεῖτε τὸ εἶδος τοῦ ἀπαρέμφατου, τὸ υποκείμενο,
τοῦ καὶ να γράψετε ἀν πρόκειται γιὰ ταυτοπροσωπία ἢ ἑτεροπροσωπία:

Ἀλέξανδρος, προκηρύσσει, ἀποκτείνειν Ουζίους (μονάδες 2)

Δ.-1) **Ποταμὸν, πόλεις, σῆμα, κεφαλῆς, χώρα:**

Να μεταφέρετε τὶς παραπάνω λέξεις στὴν ἀντίστοιχη πτώση τοῦ ἄλλου ἀριθμοῦ.

2) Να σχηματίσετε τὸ β' ἐνικό πρόσωπο ὅλων τῶν χρόνων τῆς ὀριστικῆς, τῆς
ἐνεργητικῆς φωνῆς τοῦ ρήματος **κινδυνεύω** (μονάδες 2,5+2,5)